

MINISTER ENERGII
Krzysztof Tchórzewski

STW 3038

3038

23.06.2016r

MB

Warszawa,

20.06.2016r

DE-VII-0702-1/16

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej
Polskiej

3425 23.06.16
MB

Stanisław Karczewski, Marszałek

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora Roberta Dowhana na 18. Posiedzeniu Senatu w dniu 19 maja 2016 r. dotyczące zmian zapisów w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne w zakresie finansowania przez gminy oświetlenia znajdującego się na terenie ulic, placów i dróg publicznych, uprzejmie przedkładam następujące stanowisko.

Zgodnie z art. 4j ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.), zwanej dalej „PE”:

„1. odbiorca paliw gazowych lub energii ma prawo zakupu tych paliw lub energii od wybranego przez siebie sprzedawcy.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników systemu, umożliwia odbiorcy paliw gazowych lub energii przyłączonemu do jego sieci zmianę sprzedawcy paliw gazowych lub energii, na warunkach i w trybie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 lub 3.”.

W świetle zaś art. 3 pkt 13 PE odbiorcą jest „każdy, kto otrzymuje lub pobiera paliwa lub energię na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym”.

Z powyższych przepisów wynika, iż gmina, która jest stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym, jest odbiorcą, a więc tym samym ma prawo do wyboru sprzedawcy energii elektrycznej.

Ponadto, w świetle art. 4 PE „przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw lub energii (...) jest obowiązane utrzymywać zdolność

urządzeń, instalacji i sieci do realizacji zaopatrzenia w te paliwa lub energię w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych". Dodatkowo „przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane zapewnić wszystkim odbiorcom oraz przedsiębiorstwom zajmującym się sprzedażą paliw gazowych lub energii, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii, na zasadach i w zakresie określonym w ustawie; świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji tych paliw lub energii odbywa się na podstawie umowy o świadczenie tych usług."

Tak więc w przypadku, gdy instalacja oświetleniowa stanowi własność przedsiębiorstwa energetycznego, przedsiębiorstwo to jest zobowiązane do jej konserwacji w granicach zapewniających realizację zaopatrzenia w energię elektryczną. W tej sytuacji gmina nie może samodzielnie wykonywać jakichkolwiek robót (np. konserwacyjnych) mających za przedmiot instalację oświetleniową stanowiącą własność przedsiębiorstwa energetycznego, bowiem stanowiłoby to ingerencję w prawo własności tego przedsiębiorstwa. Kwestię wynagrodzenia za konserwację instalacji oświetleniowych powinna regulować umowa zawarta pomiędzy przedsiębiorstwem energetycznym a gminą, przy czym wynagrodzenie powinno być określone w sposób zwyczajowo przyjęty dla tego typu prac. Ewentualny brak woli zawarcia umowy dotyczącej instalacji oświetleniowych byłby niezgodny z art. 4 PE oraz innymi przepisami PE regulującymi obowiązki przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się dystrybucją energii elektrycznej jako podmiotu świadczącego usługi użyteczności publicznej, a także może budzić uzasadnione wątpliwości w świetle zasady wyrażonej w art. 5 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121 j.t., z późn. zm.), zgodnie z którą „nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony."

Przedstawiając powyższe jestem jednocześnie przekonany, że propozycje Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego, które były przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu RP w dniu 28 kwietnia 2016 r. i zostały przez Przewodniczącego Komisji Pana posła Andrzeja Maciejewskiego skierowane do Podkomisji stałej ds. finansów samorządowych, znajdują wyraz w inicjatywie legislacyjnej. Szczególnie, że podjęcie inicjatywy ustawodawczej, na mocy art. 118 Konstytucji RP przysługuje poza posłami również m.in. Senatowi.

Ze swojej strony podkreślić chcę pełne poparcie dla budowy i rozwoju aktywności gmin w zakresie zarządzania energetycznego na ich terenach. W chwili obecnej wymiarem praktycznym takich działań jest realizacja wynikającego z ustawy – Prawo energetyczne obowiązku w zakresie opracowania projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, czy też samego planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru gminy lub jej części. Dokumenty te pozwalają gminom na profesjonalną racjonalizację przedsięwzięć związanych z obecnym i planowanym użytkowaniem energii i paliw.

Z przeprowadzonych przez Ministerstwo Gospodarki ankiet za lata 2013 i 2014 wynika, że jest w tym zakresie jeszcze ogromny potencjał do uruchomienia na poziomie gmin, które w blisko 80% nie posiadają aktualnych ww. dokumentów strategicznych.

Obecnie do Senatu RP trafił opracowany przez Ministerstwo Energii projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw zawierający rozwiązanie dedykowane samorządom – tzw. klastry energetyczne będące cywilnoprawnymi porozumieniami, w skład których będą mogły wchodzić osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki nieposiadające osobowości prawnej, jednostki naukowe, jednostki badawczo-rozwojowe lub jednostki samorządu terytorialnego. Przedmiot działalności tych klastrów ma m.in. obejmować wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii lub z innych lokalnych źródeł lub paliw, równoważenie zapotrzebowania lub obrót energią w ramach jednej sieci dystrybucyjnej, w granicach jednej gminy (mikroklastr) lub powiatu (makroklastr).

Proponuje się wprowadzenie dla klastrów ułatwień (np. poprzez wprowadzenie odrębnych koszyków aukcyjnych dla członków mikro i makroklastrów) w ramach ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz możliwość prowadzenia działalności gospodarczej w ramach pojedynczej koncesji dla podmiotu, który mógłby koordynować wspólne przedsięwzięcia na podstawie umowy z pozostałymi podmiotami.

Wszystkie te działania mają na celu doprowadzenie do stanu, w którym gminy staną się realnymi gospodarzami w obszarze zaopatrzenia w energię na swoich terytoriach, co w konsekwencji powinno wpłynąć na poprawę zarówno ich sytuacji finansowej, jak i bezpieczeństwa energetycznego całego kraju.

Z pozdrowieniem

